

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

Pe urmele parintelui Arsenie Boca

- Cronica de la Sambata -

(sursa Formula AS)

Necanonizat de oficialitățile Bisericii Ortodoxe, ardelenii l-au transformat de multă vreme pe Arsenie Boca în sfânt.

E primăvara dezlăntuită și peste Sambata de Sus se lasă o inserare de aur pur. Adunat sub poalele Munților Făgăraș, satul strălucește cu fața la soarele care apune peste creștele încă înzăpezite, aprinzând turlele celor două biserici, Hristosii răstigniți pe troitele de la răsuciri și albul camășii în care e îmbrăcat omul din fața mea. Il cheamă Gheorghe, Gheorghe Silea, și e cântor bisericesc: "mai mult crasnic, de fapt, paracliser, cum se zice la dvs., în regat, că nu mi-a dat Dumnezeu voce mare, să mă fi răscumpărat din păcate".

Suntem iarăși în Transilvania, pe urmele parintelui Arsenie Boca, și crasnicul cu soarele în cămașă e printre cei care au avut norocul să-l vada la față și să-l atingă pe vestitul calugar transilvănean, chiar dacă asta s-a întâmplat în ziua când părintele Arsenie Boca avea să fie îngropat. A fost de față la neuitată înmormântare a sfântului neincoronat al Ardealului, sfântul al cărui chip se afla în toate casele țărănilor făgărașeni, tintuit cu îndărăjita evlavie între candelă și icoană. Marele duhovnic n-a fost canonizat, dar l-au canonizat ei demult, ardelenii, cu inimile și cu credința lor.

Cele două caprioare

"Era în vara lui 1989 când părintele Arsenie l-a rugat pe-un tâmplar, un vecin de-al meu de-aici din sat, să-i facă cruce de lemn. Și i-a zis părintele omului că să-i scrie pe cruce anul nasterii, da mai ales - anul morții. Așa i-a zis, să scrie acolo, pe cruce: "1989". Insa părintele Arsenie părea încă sănătos și-n puteri și-atunci vecinul meu s-a mirat și i-a zis întristat: "Cum, părinte, nu vrei să stai și-n 90 cu noi?". "Nici un ceas din 90!", i-a răspuns părintele scurt și tăios, cum îi era felul. Și așa a și fost, că n-au mai trecut decât câteva luni, și în noiembrie 1989 a murit. Își știuse moartea de dinainte, așa cum le spusese la atâția amar de oameni ce avea să li se întâmple în viitor. Așa a murit, ca un Sfânt Domnisor. "Eu mă duc, dar de acolo, de unde oi fi, am să vă ajut mai mult ca până acum", a zis.

Era între toamna și iarna când a murit, într-o zi de marți, 28 noiembrie 1989, la Sinaia, de ziua Sfântului Ștefan cel Nou. S-a stins într-o casă unde stăteau maicile alungate de la Mănăstirea "Prislop", după ce în 1962 comunistii închiseseră aproape toate așezămintele monahale din România. Așa. Și câteva zile, moartea parintelui s-a ținut în mare secret, că se hotărâse să fie înmormântat la "Prislop", lângă Hăteg, și nu la "Sambata", unde avea loc pregătit dinainte - că aicea fusese staret și ridicase, din ruine și balarii, mănăstirea lui Constantin Brâncoveanu. Cine știe ce-o fi fost atunci la mijloc, că nu l-au adus aicea, acasă, în Făgăraș. Ei, și când am aflat eu că părintele Arsenie a murit, era de-acum

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

duminica, și a doua zi urma să fie înmormântat. Eram de serviciu la Combinatul din Făgăraș, unde lucram ca electrician. N-am mai trecut pe acasă, m-am suit direct în tren și pe urmă, cu un autobuz și cu niște ocazii, am mers toată noaptea. Mănăstirea "Prislop" e departe de aici, tocmai în Hunedoara, nu departe de biserică din Densus. Am ajuns tocmai luni dimineața, când începea Liturghia pentru părintele. Și deși era omenire cât iarba, m-am apropiat de sicriu. Părea de parcă abia adormise. M-am aplecat și, cu lacrimi pe față, i-am sărutat mâna dreaptă. Atunci a fost prima oară când l-am atins! E drept, mă mai dușesem de câteva ori la el cât trăia, la Biserica "Draganescu", undeva lângă București, unde fusese exilat fără drept de-a sluji, după ce-l eliberaseră comunistii din pușcărie. Da la Draganescu nu mă putusem apropia prea tare, că era multă lume, veneau și ziua, și noaptea, și el era obosit. Așa că atunci, în sicriu, l-am atins prima dată și va spune pe cuvânt că mi s-a părut că îi viu. Și nu numai mie. Căta lume era acolo zicea că părintele parcă doarme, așteptau cu toții să se ridice și să vorbească, să-și certe cu dragoste, așa cum făcea tot mereu. Nu puteai să crezi că un om așa de mare ca părintele Arsenie are parte de moarte. Părea de odată cu vesnicia, din alte lumi, cu judecați mai presus de cele omenesti. Era ca un stâlp de lumină pentru făgărașeni. Și acumă zăcea nemiscat în sicriu... Da când i-am sărutat mâna așezată pe piept, n-am văzut că ar fi mutilată, deși toată lumea, și preoții, și calugării, și mireni de la înmormântare vorbeau cu glas tare că părintele a murit după caznele groaznice la care fusese supus de Securitate, pentru că îi prezisese lui Ceaușescu sfârșitul; și atunci, aia, așa bătrân cum era, i-ar fi smuls unghiile și l-ar fi schingiuit ca pe bunul Hristos, să le spună de unde știe el să ghicească ce-a fi, că nu-l credeau călăii când le zicea că Dumnezeu îl învătă. Da să știi că așa a fost cum îți zic, mâinile și fața părintelui erau neatînse, curate și albe, doar le-am văzut, am și-o fotografie cu părintele în sicriu. Dar asta nu-nseamnă că n-ar fi fost schingiuit, doar știau ei cum se sterg urmele, deși mie tot nu-mi vine a crede că ar exista așa niște bestii și să-și răbde pământul pe față lui... În schimb, așa cum v-am spus, părintele era îmbujorat în obraji! Avea așa o culoare frumoasă, ca de om viu și tânăr, și el săracu murise de șapte zile! Și-n jurul lui, plutea așa, ca o boare, o mireasmă de mir... Mai târziu l-am întrebat pe părintele profesor Sebastian ce-au fost toate astea și el a zis: "Sunt dovezi de sfințenie, fiule, se întâmplă numai cu moaștele!". Și n-a mai trecut mult timp după ce plecase părintele Arsenie în vesnicie, când, mergând eu iar la mormântul lui la Prislop, mă opresc niște maici: "Frate", îmi zic monahiile, "știi tu cine străjuiește noaptea la mormântul părintelui?". "Nu, de unde să știi", le-am zis. "Două caprioare!!!" "Cum?" "Uite-așa: vin în fiecare noapte, se așează și dorm încovrigate, cu boturile una în alta, pe mormântul părintelui. De parcă ar vrea să-l încălzească!... Și când ne apropiem, pleacă, da încet, fără frică, și pe urmă vin iar!". În toată iarna lui 89-90, caprioarele au străjuit noapte de noapte la mormântul părintelui, ca doi îngeri tăcuți, credincioși și cuminti..."

Revelația de pe Muntele Athos

"Câte știu de părintele le-am aflat exact așa cum vi le spun dvs., mai mult de la ucenicii lui, că eu eram prea tânăr să le apuc. Dar m-am întrebat în tot timpul: de unde a avut părintele Arsenie harul, forța asta dumnezeiască să facă atâtea minuni? Și iată ce mi-au spus ucenicii. Prin 1937-1938,

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

mitropolitul Balan al Ardealului l-a sfătuit pe tânărul Zianu Boca, fiu de țărani din Munții Apuseni, care pe-atunci era student de frunte la Cernăuți, la Teologie, să se facă călugăr. Și l-a călugărit mitropolitul la Mănăstirea "Sambata" și tot el i-a dat numele de Arsenie. Și după scurt timp, în 1939, mitropolitul l-a trimis pe călugărul de doar 29 de ani, monahul cu ochi de foc, precum îngerii, la Muntele Athos, să se înduhovnicească. Și părintele Arsenie s-a dus la mănăstirea românească "Prodromu", care-i veche mănăstire domnească, foarte veche și nespus de frumoasă. Stăret era pe atunci un părinte cu forță mare, Antipa Dinescu îl chema. Ei, și acolo, pe muntele Athos, s-a petrecut cu părintele o minune: o iluminare puternică ce i-a schimbat toată viața. Din umilință și din smerenie, părintele n-a vorbit foarte deslucit niciodată despre ce i s-a întâmplat atunci, în 1939, la Sfântul Munte. Decât o dată, și chiar și atunci, puțin. Toți ucenicii lui povestesc că mergând el acolo, pe munte, prima dată s-a dus într-o pădure deasă, să se roage. Și s-a rugat mult la Iisus Hristos Mântuitorul nostru să-i trimită un duhovnic, un povătuitor bun, să-l îndrume pe calea cea grea și fără de prihană a călugăriei, spre mântuire. Însa Iisus nu l-a ascultat. Și atunci părintele Arsenie a început să se roage mai cu osardie, singur, acolo, în pădure, la Maica Domnului. Și după un timp, după cum a povestit chiar părintele, înșiși Maica Fecioara i s-a arătat coborând dintre nouri, și venind la el, l-a luat de mână și l-a urcat pe un munte așa de înalt, că nici nu puteai să privești în jos. Și acolo, pe creasta muntelui aceluia ametitor, l-a lăsat Maica Domnului pe mână unui Sfânt. Era Sfântul Serafim din Sarov, ce vietuise pe pământ cu vreo două-trei veacuri în urmă. După care Sfânta Fecioara s-a topit în văzduh tot așa lin cum se intrupase. Și vreme de 40 de zile, părintele a primit pe acel munte învățătura de la Sfântul Serafim, urcând în fiecare zi, fără teamă, creasta dintre abisuri. Și în tot acest rastimp de 40 de zile, părintele a postit încontinuu post negru, ca-l întărea Maica Domnului. Și după un an de zile, când s-a întors la Mănăstirea "Sambata", era cu totul alt om: capătase darul acela al său faimos, al proorociei, și puterea lui cea mare, că dacă se uita la tine, te cutremurau și te umileau pe loc. Și-ți stia pe dată toate gândurile și numele, fără să te cunoască, și faptele toate, păcătoase sau bune, că nu puteai să le-ascunzi. Așa s-a schimbat viața părintelui Arsenie, și mai apoi, vietile noastre, pe lângă a sa."

Semne și minuni la Mănăstirea "Sambata"

Pogorata pe pământ ca un duh, inserarea de aur se stinge și se transformă în umbre mari, care aduc peste sat întunericul. Dar crasnicul mai are de povestit.

"Cât despre celelalte fapte ale părintelui, savarsite aici, la Sambata, sunt prea multe ca să le încapă o minte de om. De altfel, le știe tot satul. Pe măsura ce timpul trece, în loc ca ele să se steargă din amintire, se întetesc. Nu știu, zău, pare că cineva ar vrea dinadins să-l tina pe părintele Arsenie aici, printre noi... Au mai fost și alți oameni de seamă aicea, prin Făgăraș, dar de nimeni nu se vorbește că de Arsenie Boca, nimeni nu ne-a intrat în suflet ca el. Nu știu, e un dor, un fel de asteptare, de parcă ar urma să se întoarcă de undeva. A murit și nu prea. Moartea n-a avut putere cu el. Vorbim de parcă ne-ar aștepta, și acum, în biserică." "Bunaoara", spune crasnicul, "părintele Dometie, ce a murit acum, în

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

1995, a fost unul din ucenicii cei mai apropiați sufletului părintelui Arsenie, ca el l-a calugarit. Părintele Dometie era din Voila și-l chema Danila, erau 12 frați acasă la mama lor. Și odată, când trecea el pe aici, pe lângă Breaza de Făgăraș, ajunge la o răscruce și cineva îi spune: "Nu-i așa!". Se uita în stânga, se uita în dreapta, nimic! Da să plece, "N-ai plecat bine!", îi spune vocea, da să plece iar, vocea la fel: "N-ai plecat bine!". Și ajunge acasă tulburat foarte. "Ce-i ma, Danila?", îi zice mama sa de cum îl vede. Duminică, de cum s-o crăpat de ziua, părintele era pe drumul mănăstirii, spre duhovnicul său, părintele Arsenie. "Ce-i ma, Danila?", îi zice și părintele și fără să mai aștepte răspunsul, după cum îi era obiceiul, căci le știa pe toate dinainte, îi spune: "Tu o să mai treci pe acolo și o să-ți mai iasă în cale, da spune-le că a zis părintele Arsenie că "asa-i!". Și Danila a făcut întocmai și duhurile rele au amuțit pe loc. Situați, vedeți dvs., cât de mare a fost părintele Arsenie, dacă duhurile necurate numai la auzul numelui său s-or cutremurat și-or dispărut. Ba vorbea și cu pasarile și cu animalele, cum vorbim noi acum. Un moș din sat mi-a povestit o întâmplare de necrezut. Cam înainte de cel de al doilea război, când părintele era stăret la "Sambata", s-a dus și el să îl vadă și să se plângă de un necaz. Dar erau mii de oameni acolo și n-a apucat să ajungă și să vorbească, așa că a rămas peste noapte în mănăstire, găzduit de calugari. Dar cum nu avea somn, a ieșit să se dezmoștească. Și ce să vezi: pe o lună mare și plină, care lumina ca la amiază, în mijlocul unui lan plin de flori, părintele Arsenie Boca vorbea cu o dihanie mare de urs. Vorbea cu el și îl mângăia. Văzându-l e moș, părintele, care era îmbrăcat cu o sutană lungă și albă, i-a spus: "Vezi! Fiarele astea m-ascultă, numa voi nu mă ascultați!"."

